

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Гурванбулаг сумын ерөнхий боловсролын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/59/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2023 оны 02 дугаар сарын 20-ний өдөр	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Ахлах аудитор Б.Должмаа Утас: 88110538 Цахим хаяг: doljmaab@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр: "Номгон Аудит" ХХК Захирал: Г.Саранчимэг Аудитор: О.Мандах Утас: 89010203 Цахим хаяг: audit.nomgon@gmail.com
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг	3
Аудитын гол асуудал	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3 . САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	15
4.1 Ерөнхий зүйл	15
4.2 Материаллаг байдал	15
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	17
6. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	18

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БШУС	Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг

Г У Р В А Н Б У Л А Г С У М Ы Н Е Р Ө Н Х И Й
Б О Л О В С Р О Л Ы Н С У Р Г У У Л И Й Н
З А Х И Р А Л Д.ЦЭЦГЭЭ ТАНАА

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.02.23 № 2/51
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Гурванбулаг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Гурванбулаг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн зөрчлийн дүн нь гүйцэтгэлийн үе шатанд тооцсон материаллаг байдлын дүнгээс хэтэрсэн.

Тус сургуулийн захирлын “Багш ажилчдад хоолны хөнгөлөлт олгох” 2023 оны 12 сарын 14-ны өдрийн Б/70 дугаар тушаалаар төсвийн төлөвлөгөө батлагдаагүй байхад хоолны хөнгөлөлт 21,771,700 мянган төгрөг олгосон зөрчил илэрсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.3 гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн зарчмаар санхүүждэг төрийн үйлчилгээний байгууллагад энэ хуулийн 44.5.1, 46.3 хамаарахгүй, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалт, УСНББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга зөрчин үр дүнгийн урамшууллыг олгосон, Эрх ба үүрэг, Үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой

5020202

бус байдал үүсээгүй, 2023 онд 71802 хөтөлбөрийн 9 арга хэмжээний зардалд 1,116,021.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 1,062,579.9 мянган төгрөгийг зарцуулж, оны эцэст харилцах дансанд 58,884.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Аудитын гол асуудал

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээх бөгөөд Гурванбулаг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 9 зорилтын 92 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 95.0 хувиар үнэлснийг дээд шатны байгууллагаас 93.0 хувьтай дүгнэсэн байна. Гурванбулаг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	126,916,214.06	195,753,989.07
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	4,800,867.00	58,884,690.13
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	4,800,867.00	58,884,690.13
3121	Төгрөг	4,800,867.00	58,884,690.13
31211	Төрийн сангийн харилцах	4,800,867.00	58,884,690.13
33	АВЛАГА	572,213.24	136,271.80
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	136,271.80
335	Бусад авлага	572,213.24	00.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	572,213.24	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	121,543,133.82	136,733,027.14
351	Түүхий эд материал	60,087,144.82	72,879,078.14
35110	Тусгай зориулалттай материал	55,163,344.82	71,949,578.14
35130	Эм боох материал	4,923,800.00	929,500.00
354	Хангамжийн материал	52,785,989.00	55,183,949.00
35410	Бичиг хэргийн материал	6,690,552.00	4,483,302.00
35420	Аж ахуйн материал	30,179,637.00	31,940,647.00
35450	Барилгын засварын материал	00.00	4,060,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	15,915,800.00	14,700,000.00
35600	Мал амьтад	8,670,000.00	8,670,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,363,087,807.13	4,457,110,696.79
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,363,087,807.13	4,457,110,696.79
392	Биет хөрөнгө	1,332,237,807.13	4,426,260,696.79
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,427,640,851.00	4,530,221,740.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-272,582,262.72	-338,735,449.56
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	211,745,024.33	304,423,784.33
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-113,533,070.13	-137,954,248.05
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	139,421,870.78	143,611,870.78
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-67,986,522.33	-82,838,916.91
39217	Ном	7,531,916.20	7,531,916.20
393	Биет бус хөрөнгө	30,850,000.00	30,850,000.00
39301	Програм хангамж	320,000.00	320,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-320,000.00	-320,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	30,850,000.00	30,850,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,490,004,021.19	4,652,864,685.86
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	759,300.92	00.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	759,300.92	00.00
413	Өглөг	759,300.92	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,489,244,720.27	4,652,864,685.86
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,489,244,720.27	4,652,864,685.86
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	767,534,111.81	767,534,111.81
51101	Өмч: - төрийн	767,534,111.81	767,534,111.81
512	Хуримтлагдсан үр дүн	244,264,450.19	3,407,884,415.78
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	244,264,450.19	244,264,450.19
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	3,163,619,965.59
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	477,446,158.27	477,446,158.27
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,490,004,021.19	4,652,864,685.86

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН /ТӨГРӨГӨӨР/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	256,653,000.00	4,410,208,382.32
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	3,187,588,282.32
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	10,274,333.32
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	70,000.00
120004	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос		
2	санхүүжих	00.00	70,000.00
121	Хөрөнгийн орлого	00.00	3,177,313,949.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	256,653,000.00	1,222,620,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	189,470,000.00	1,116,021,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	189,470,000.00	1,116,021,600.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	67,183,000.00	106,598,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	67,183,000.00	106,598,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	245,461,175.18	1,246,588,416.73
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	245,461,175.18	1,246,588,416.73
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	245,461,175.18	1,246,587,343.73
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	146,593,812.29	805,155,856.97
210101	Үндсэн цалин	80,439,388.60	549,726,099.54
210102	Нэмэгдэл	34,350,683.43	216,813,119.89
210104	Урамшуулал	9,856,898.37	38,616,637.54
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,946,841.89	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,781,672.38	100,547,846.94
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,888,159.81	68,373,153.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,516,254.31	7,723,221.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,797,413.79	6,583,254.92
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	233,878.71	1,627,238.21
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,345,965.76	16,240,979.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	37,953,400.00	94,331,117.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,593,000.00	4,964,827.00
210302	Түлш, халаалт	36,019,150.00	87,893,178.00
210303	Цэвэр, бохир ус	341,250.00	1,473,112.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,829,900.00	18,440,440.00
210401	Бичиг хэрэг	1,506,900.00	9,947,710.00
210402	Тээвэр, шатахуун	463,000.00	2,292,280.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	860,000.00	6,200,450.00
2105	Нормативт зардал	16,779,525.00	96,645,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	00.00	4,433,500.00
210502	Хоол, хүнс	16,779,525.00	92,211,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	00.00	7,880,000.00
210604	Урсгал засвар	00.00	7,880,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	99,000.00	5,739,833.48
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	99,000.00	5,739,833.48
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,423,865.51	117,846,949.34
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	12,420,190.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	22,423,865.51	105,426,759.34
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	00.00	1,073.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	1,073.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	11,191,824.82	3,163,619,965.59
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	11,191,824.82	3,163,619,965.59

2.3 АУДИТЛАГДСАН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	945,013,500.00	1,223,262,313.24
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,177,200.00	642,213.24
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,177,200.00	642,213.24
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,177,200.00	642,213.24
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,177,200.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	642,213.24
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	943,836,300.00	1,222,620,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	823,039,500.00	1,116,021,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	823,039,500.00	1,116,021,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	800,000.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	800,000.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	119,996,800.00	106,598,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	119,996,800.00	106,598,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	922,467,042.98	1,147,042,790.11
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	922,467,042.98	1,147,042,790.11
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	879,391,492.98	1,105,060,717.11
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	644,079,609.77	805,602,077.42
210101	Үндсэн цалин	453,086,794.30	549,726,099.54
210102	Нэмэгдэл	139,009,104.60	217,259,340.34
210104	Урамшуулал	23,618,913.74	38,616,637.54
210105	Гэрээт ажлын хөлс	28,364,797.13	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	80,115,014.54	100,997,199.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	51,018,291.35	68,373,153.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,021,041.43	8,169,106.87
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,842,831.62	6,586,721.51
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,036,248.57	1,627,238.21
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,196,601.57	16,240,979.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	79,455,678.97	94,657,427.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,204,628.97	4,964,827.00
210302	Түлш, халаалт	71,970,800.00	87,893,178.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,280,250.00	1,799,422.00
2105	Нормативт зардал	39,983,480.00	50,230,800.00
210502	Хоол, хүнс	39,983,480.00	50,230,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	11,940,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	11,940,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,782,700.00	5,856,833.48
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,977,200.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,805,500.00	5,856,833.48
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,975,009.70	35,776,380.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,621,274.70	26,990,880.00

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Гурванбулаг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,353,735.00	8,785,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	43,075,550.00	41,982,073.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	43,075,550.00	41,981,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	43,075,550.00	41,981,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	1,073.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	22,546,457.02	76,219,523.13
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	10,289,000.00	22,135,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	10,289,000.00	22,135,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	10,289,000.00	22,135,700.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	10,289,000.00	22,135,700.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-10,289,000.00	-22,135,700.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	12,257,457.02	54,083,823.13
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	4,800,867.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,800,867.00	58,884,690.13

2.4 АУДИТЛАГДСАН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	767,534,111.81	477,446,158.27	93,392,874.62	1,338,373,144.70
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	767,534,111.81	477,446,158.27	93,392,874.62	1,338,373,144.70
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	151,444,265.16	151,444,265.16
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	767,534,111.81	477,446,158.27	244,264,450.19	1,489,244,720.27
D01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	767,534,111.81	477,446,158.27	244,264,450.19	1,489,244,720.27
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	767,534,111.81	477,446,158.27	244,264,450.19	1,489,244,720.27
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	3,163,619,965.59	3,163,619,965.59
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	767,534,111.81	477,446,158.27	3,407,884,415.78	4,652,864,685.86

2.5 АУДИТЛАГДСАН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	ЗӨРҮҮ	Гүйцэтгэлийн хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,229,686,100.00	1,169,178,417.11	60,507,609.89	95.08
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,229,686,100.00	1,169,177,417.11	60,507,609.89	95.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,179,656,800.00	1,127,196,417.11	52,460,382.89	95.55
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	849,736,700.00	805,602,077.42	44,134,622.58	94.81
210101	Үндсэн цалин	580,242,200.00	549,726,099.54	30,516,100.46	94.74
210102	Нэмэгдэл	229,364,700.00	217,259,340.34	12,105,359.66	94.72
210104	Урамшуулал	40,129,800.00	38,616,637.54	1,513,162.46	96.23
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	106,217,400.00	100,997,199.21	5,220,200.79	95.09
210201	Тэтгэврийн даатгал	72,227,800.00	68,373,153.00	3,854,647.00	94.66
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,497,400.00	8,169,106.87	328,293.13	96.14
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,797,900.00	6,586,721.51	211,178.49	96.89
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,699,500.00	1,627,238.21	72,261.79	95.75
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,994,800.00	16,240,979.62	753,820.38	95.56
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	94,657,500.00	94,657,427.00	73.00	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,964,800.00	4,964,827.00	-27.00	100.00
210302	Түлш, халаалт	87,892,700.00	87,893,178.00	-478.00	100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	1,799,422.00	578.00	99.97
2105	Нормативт зардал	51,694,800.00	50,230,800.00	1,464,000.00	97.17
210502	Хоол, хүнс	51,694,800.00	50,230,800.00	1,464,000.00	97.17
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,941,000.00	11,940,000.00	1,000.00	99.99
210604	Урсгал засвар	11,941,000.00	11,940,000.00	1,000.00	99.99
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,493,600.00	5,856,833.48	1,636,766.52	78.16
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,636,600.00	00.00	1,636,600.00	0.00

Гурванбулаг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,857,000.00	5,856,833.48	166.52	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,915,800.00	57,912,080.00	3,720.00	99.99
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,130,300.00	49,126,580.00	3,720.00	99.99
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,785,500.00	8,785,500.00	0.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50,029,300.00	41,981,000.00	8,048,300.00	83.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	50,029,300.00	41,981,000.00	8,048,300.00	83.91
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	50,029,300.00	41,981,000.00	8,048,300.00	83.91
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,224,256,700.00	1,222,620,100.00	1,636,600.00	99.87
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,116,021,600.00	1,116,021,600.00	0.00	100.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,116,021,600.00	1,116,021,600.00	0.00	100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	106,598,500.00	106,598,500.00	0.00	100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	106,598,500.00	106,598,500.00	0.00	100.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНАА С	1,636,600.00	00.00	1,636,600.00	0.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,636,600.00	00.00	1,636,600.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	4,800,867.00	-4,800,867.00	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	58,884,690.13	-58,884,690.13	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1		
610001	Төсвийн байгууллага	1	1		
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	46.00	46.00		
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	27.00	27.00		
620003	Үйлчлэх ажилтан	16.00	16.00		
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	351.00	351.00		

630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	351.00	351.00		
630001	Төрийн өмчит ЕБС	351.00	351.00		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Гурванбулаг сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь “Сургууль, дотуур байранд хүүхдэд ээлтэй эрүүл аюулгүй материаллаг болон нийгэм, сэтгэлзүйн таатай орчин бүрдүүлж, хүүхдийн эрхийг ханган ажиллана” гэсэн зорилтын хүрээнд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 9 зорилтын 92 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, биелэлт 95.0 хувьтай тайлагнасныг дээд шатны байгууллагаас 93 хувьтай дүгнэсэн байна.

Боловсрол, шинжлэх ухааны яамнаас жил бүр дэвшүүлэн тавьсан зорилго зорилтыг хангах үүднээс байгууллагын үйл ажиллагааг хэвийн явуулах чиг үүргийн дагуу Захирлын 2023 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрийн А/01 дугаар тушаалаар Захиргаа аж ахуй, Сургалтын алба, үйлчилгээний алба гэсэн бүтэц зохион байгуулалттай 46 орон тоотой, 351 суралцагчтай үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Тайлант онд хөрөнгө захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг сургуулийн захирал Д.Цэцгээ, 2 дугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч Б. Шүрсайхан нар зурсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллага нь Төсвийн тухай, Төрийн албаны тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Боловсролын ерөнхий хууль, Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын тухай, Мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Шилэн дансны тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай, Байгууллагын нууцын тухай, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай, Гамшгаас хамгаалах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай, Зөрчлийн тухай, Нийгмийн даатгалын тухай, Архивын тухай, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай болон Татварын багц хуулиудыг мөрдөж үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 2 өдрийн 91 дүгээр тогтоол “Хувьсах зардлын дундаж норматив, аргачлал батлах тухай”, 2022 оны “Тогтоолын хавсралтад нэмэлт оруулах тухай” 131 дүгээр тогтоол, Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны 05 дугаар сарын 12 өдрийн А/170 дугаар тушаал “Хувьсах зардлын дундаж норматив, аргачлал” мөн 2022 оны 10 дугаар сарын 26 өдрийн А/430 “Багшийн ажлыг үнэлэх журам” зэрэг эрх зүйн актуудыг мөрдөж ажиллаж байна.

Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын түвшинд гүйцэтгэл үр дүнд суурилсан урамшууллын тогтолцоог бүрдүүлэх, цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн үйл ажиллагааны болон багшийн ажлын гүйцэтгэл чанар үр дүнг улсын хэмжээнд нэгдсэн шалгуураар хөндлөнгөөс үнэлж гүйцэтгэлийн урамшуулал олгох,

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 24,039.9 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 2,268.2 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 21,771.7 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлагыг төсөв захирагчид хүргүүлэв.

5.1 Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт:

1. Тус сургуулийн захирал өөртөө шийдвэр гаргаж хоолны хөнгөлөлтийн 486.0 мянган төгрөгийг авсан.

Энэ нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх “Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн захирагчаар 486.0 мянган төгрөгийг төлүүлж, төсөвт буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2. Хүчингүй болсон шийдвэрийг үндэслэн сургуулийн захирлын 2023 оны 11 дүгээр сарын 01 өдрийн Б/53, 54,55,56,57 тоот тушаалаар нэг багшид “Заах аргач багш”, дөрвөн багшид “Тэргүүлэх” мэргэжлийн зэрэг олгож зэргийн нэмэгдэлд 1,782.2 төгрөг олгосон байна

Энэ нь Дээрх тушаалуудыг үндэслэсэн Боловсрол соёл шинжлэх ухаан спортын сайдын 2018 оны 12 дугаар сарын 02 өдрийн А/812 дугаар тушаал нь Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2023 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/413 тоот тушаалаар хүчингүй болсон, Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5 “Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн захирагчаар 1782.2 мянган төгрөгийг төлүүлж, төсөвт буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Сургуулийн төсөв төлөвлөгөө цалингийн зардалд хоолны мөнгө батлагдаагүй байхад захирлын 2023.12.14-ны өдрийн Б/70 дугаар тушаалаар нийт багш ажилчдад ажилласан хоногт тооцож хоолны мөнгө 21,771.7 мянган төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5 дахь “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 дахь “Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах” гэсэн заалтууд санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

Дээрх төлбөрийн акт, албан шаардлагын биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү

6. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мян.төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлантай холбоотой зөрчил								
Тус сургуулийн захирал өөртөө шийдвэр гаргаж хоолны хөнгөлөлтийн 486.0 мянган төгрөгийг авсан	1	486.0	1	486.0				
Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2023 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/413 тоот тушаалаар хүчингүй болсон тушаал шийдвэрийг үндэслэж сургуулийн захирлын 2023 оны 11 сарын 01 өдрийн Б/53,54,55,56,57 дугаар тушаалаар 1 багшид "Заах аргач багш" 4 багшид "Түргүүлэх"- мэргэжлийн зэргийн олгож зэргийн нэмэгдэлд 1782.2 мянган төгрөгийг олгосон.	1	1,782.2	1	1,782.2				
Төсвийн төлөвлөгөө батлагдаагүй байхад цалингийн зардлаас тус сургуулийн захирлын 2023.12.14-ний өдрийн Б/70 дугаар тушаалаар нийт багш ажиллагсдад хоолны мөнгөнд 21,771.7 мянган төгрөг олгосон.	1	21,771.7			1	21,771.7		
Нийт дүн	3	24,039.9	2.0	2,268.2	1.0	21,771.7	0	0

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан нягтлан бодогчид талархал илэрхийлье.

---oOo---

